

ብትኩኦ ይሕደጎ
አብ ሚዳ ዝተጻሕፈ 1971ዓ.ም

ዝኸበርኩም አባላት ሰልፊ ሓርነት መንእሰያት ኤርትራዊያን፤ ብስም ተጋደልቲ ኤርትራዊያን ወተሃደራዊ ሰላምታያ እናቕረብኩ አብቲ ተዓጢቅኩምሉ ዘለኹም ቅዱስ ዕዮ ዓወትን አሳልጦን ይምነዮልኩም። ብስም አሕዋት ዝተጻሕፈት ብሓውና ዮሃንስ ደብዳቤ ደንጉያ መጸእትኒ እንሆ ከኣ እን ብታህዋኽ ነቲ ካብ ብዙሕ ግዜ ዚምነዮ ዚነበርኩ ናይ አሕዋት ርክብ ንምቕጻሉ ናይ መለለይ መልእኽቲ የሕልፍ።

አብ ቃለይ ዘሉ ኪዛረቦ ዚደሊ ብዙሕ ነገራት እዩ። ክጽሕፎ ዚኽእል ግን ውሉን ሰለ ዝኾነ ቃል ብቻል እንዘራረበሉ ግዜ ክሳብ ዝመጽእ ንግዜኡ ሓሓሊፈ ኪዝክር የፈቱ።

ገድሊ ኤርትራ መዓስ ተጀመረ? ብመንከ?

እነን ብዙሓት ብጽተይ ከም እንኣምኖ ቅድሚ 26 ዓመት(1945) በቶም አብ ውሽጢ ዚርክቡ አነን ብዙሓት ብጽተይ ከም እንኣምኖ ቅድሚ 26 ዓመት(1945) በቶም አብ ውሽጢ ዚርክቡ ኤርትራዊያን እዩ ዚተጀመረ። እዚ ከኣ ኤርትራ ንኤርትራዊያን ብዘብል ድምጺ ካብ ዝትንሰእሉ ግዜ ማለተይ ድኣ እምበር መሰል ናይ ኤርትራዊያን ንኪሕሉ በጃ ዚሓለፉሰ ካብ ነዊሕ ግዜ እዩ። ንኣብነት ከም በዓል ደጃዝማች ባህታ ሓጎስ ወ.ዘ.ተ አሎ። ይኹን ከኣ ብ1958 "Eritrean Liberation Movement" ብዘብል ሽም እትጽዋዕ ማሕበር ንኹሉ ወገን፡ ዓሌት፡ ሃይማኖት ጦርነፊ ቅድሚ ብረት ኖልዓል ሃገራዊ ግቡኣ ምፍላጥ ትርጉም ነጻነት ምብራህ አብ ኩሉ አውራጃታት ናይ ኤርትራ ናይ ኤርትራ ቅነዕ ሃገራዊ ስምዕት ብድሕሪ ምስራጽ ብድሕሪ ትምህርቲ መሳሪያ(ብረት) ብምሃብ ስጉምቲ ምውሳድ ብዘብል ዕላማ ኪትንሰእ ከላ ብቀዳምነት እቲ አውራ ካብ 1947-1949 ዝተገብረ ናይ ደም ምፍላስ አብ መንጎ አስላምን ክርስትያንን ተተኺሉ ዝነበረ ጽልኢ ንኪውገድ ብምኽኣላ ጽቡቕ ናይ ፖለቲካ ስምዕት ዘርግሐት። አብቲ ግዜ'ቲ አብ ኤርትራዊያን ናይ ሓድነት መንፈስ ብግልጺ ይርኢ ነበረ። እቲ ቀዳማይ መደብ ተጨረሱ ናብ ናይ መሳርያዊ ትምህርቲ ምስ ተበጽሖ ገለ ካብ ውሽጢ ኤርትራ ካብ መንግስቲ ኣምልሞም ዝኸዱ ገለ ከኣ አብ ግዳም ኮይኖም ነቲ ምንትስቻስ ዚመርሖ ዝነበሩ ነቲ መጽዋዕታ ናይ ብረት ብሎሚ ጽባሕ ብምትላል ነቲ ምዑቕ መንፈስ ናይ ሕዝቢ ኪሰብር ሰለ ዝኽእለ ግዜ ብምውሳድ ዚኣክል ከኣ ምስጢር ኪግለጽ ሰለ ዝተጀመረ እንሆ እቲ አብ ኤርትራ ዘሉ ወዲ ማሕበር ኩሉ ዓቕሙ ብዘፍትደሉ አብ ኩሉ አውራጃታት ናይ ኤርትራ በብዓይንቲ ሰላማዊ ሰልፊ ብምግባር ተጻይነቲ ብግልጺ ብምግለጽ ናይ ኪገብር ዝኽእል ስምዒት ብኣስራትን ስደትን ፍርሓትን መደቡ ዓጸወ። እቶም አብ ግዳም ዝነበሩ መራሕቲ ግን ክሳብ ሕጂ አሎና እናበሉ በቲ ስም'ቲ ነበሩ። ኮነ ድማ ኢድሪስ መሓመድ አደም አቦ ወንበር ናይ መንግስቲ ኤርትራ ዝነበረ ትሰዲዱ። ኢድሪስ ዓወቱ ዝተባህለ ካብ ነዊሕ ግዜ አብ ሽፍትነት ዝነበረ ከኣ ብናይ ገዛእ ርክብ ሓሳባት (ብጉዳዩ) ሸፈተ። ዑስማን ሳልሕ ሳብ አብ ሕርጊን ቀጺሉ አብ ሃረር መምህር ዝነበረ "እስላም አብ ሓበሻ" ዝብል መጽሓፍ ጽሒፉ ናብ ወጻኢ ተሰደደ። ኢድሪስ ጊላውዲዎስ አብ ካይሮ አብ ዩኒቨርሲቲ እናወደቐ ተመሃሪ ነበረ።

ኮነ ከኣ ኢድሪስ መሓመድ አደም አብ ሰውድያ ኮይኑ ብናይ ሃይማኖታዊ መንገዲ ምስ ንጉስ ፈይሳል ጽቡቕ ዕርክነት ብምግባር ናይ ገንዘብ ረድኤት ረኽቦ እሞ ብኣጋጣሚ ንዑስማን ሳብ ትምህርቲ ዘለዎ ሰብ ድሓር ከኣ ብምሰልምና ዝግደስ ምዃኑ ሰለ ዝፈልጥ ገድሊ ንምፍጣር ተስማምቦ እሞ ንኢድሪስ ዓወቱ ገንዘብ ብምልኣኽ ብረት ዚኣክል ኪንሰደልካ ኢና ብስም "ጀብሃት ታሕሪር ኤርትራ" ዕላማ ሒዝካ ተሳዓል ብዝበልዎ በተን ዝነበርኦ ካብ 5 ዘይበዝሓ ብረትን 7 ሰባትን ምስ ወተሃደራት እናተዋግኢ ዕዮ ጀመረ። ኢድሪስ መሓመድ አደም፡ ዑስማን ሳብን አብቲ ግዜ'ቲ ትምህርቲ ኣብይዎ ዝነበረ ጊላውዲዎስ (ሓደ በንዓምር፤ ሓደ ቀይሕ ባሕሪ፤ ሓደ ከኣ ወዲ በጃክ) ሰለስቲሉም ካልእ ይተረፍ ነቶም አብ ግዳም ዝነበሩ ሕዝቢ ኣኪቦም ከዩፍለው ንነብሶም ብምምራጽ ኢ.መ.አ ፕረስደንቲ፤ ሳብ ሰክረተር፤ ጊላውዲዎስ ናይ ውግእ ሓላፊ ኮነ። አብ ውሽጢ ኤርትራ ብሕልፊ አብ ምዕራባዊ መታሕት "ኣላህ ዮንስር ዲን ኦሊ ኢሰላም" እናበሉ ልክዕ ናይ መሓመድ ስራሕ ብምግባር ኣተንስእዎም። እታ ናይ ሻዓ ዘለምዕዋ ቃል ክሳብ ሕጂ ምግዳፍ ኣብይዎም እንሆ ኣንጻር ክርስቲያን ኣለዉ። አብ ሰውድያ ከኣ "ጅሃድ" (Religious war) ዚብል ጽሑፍ እናተሓተመ ኤርትራ ናይ ላዕራብ፤ ናይ እስላም እዩ

ዚብል ብብዙሕ ተዘርግሐ። ከምዚ'ሉ ብዘይ መትከልን ዕላማን ፕሮግራምን ብ1961 ናይ ሓይሊ ብረት ዝሓዘለ ገድሊ ተጀመረ።

ኣብቲ ግዜ'ቲ ሸሕ'ኳ እታ E.L. MOVEMENT ቆደማ እንተነበረት ጌና መንፈስ ናይቶም ኣብ ውሽጢ ዝነበሩ ጉዳይ ኤርትራ ኣብ ግዳም ከምዘይፍጽም ከም ብሓድሽ Reform ጌርካ ካብ ግዳም ሓገዝ ከይተጸበኻ ብምስጢራዊ መንገዲ ብረት ተዓዲጉ ኣብ ውሽጢ ከተማታት ንሓይሊ ጸላኢ ምጥቃዕ ስለ ዝተመደበ ብ1961 ካብ ኣ.አበባ ንብረቶም ሸይጦም ብረት ለዊጦም ኣብ በለዛ ዝተታሕዙ ክርስቲያን ኤርትራዊያን ኣሎዉ። ተመሃሮ ንኣብነት ከም ብዓል ኣማኑኤል ገረሱስ (ኣብ ኣልጀርያ ዚርከብ) ካብ ኣቦታቶም ብረት ሰርቐም ቅትለት ናይ መራሒ መንግስቲ ክፍጽሙ ሕልና ዝነበሮም ከምኡ'ውን የማንን እያሱን ክሳብ ፋሰን ካራን ሒዞም ኣብ ቤት ጽሕፈት ኣስፍሃ ውልደሚካኤል ዝተታሕዙ'ውን ኣሎዉ። እዚ ኢንታይ ዩርአየና ንጸላኢኻ ምጥቃዕ ቦቲ ዘሎካ ሃብትን መሳርያን ኣጥቂዕካ ኪትግርኻ ከም ዚግባእ እምበር ከምቲ ጀብሃ ኣብ ግዳም ነቲ ካብ ነዊሕ ግዜ ብረት ዚጸበ ዝነበረ ሕዝቢ እም ብጉዳይ ሃገሩ ከኣ ኣዚዩ ዝበሰለ ካብ ናይ ሃይማኖት ስምዒት ሓራ ዝኾነ ሕዝቢ ንመደቡ ግዳ ከይሃቡ ብናይ ሃይማኖት መንገዲ ቅድሚ ግዚኡ ስለ ዝተላዕሉ ነቲ ኣብ ውሽጢ ኪግበር ተመዲቡ ዝነበረ ምስጢራዊ ዕዮ እቲ ደቂቡ ዝነበረ ጸላኢ ነቲ መትከል ዘይነበሮ ኣብ ሜዳ ዝተሰለፈ ሓይሊ ብምርኣይ ናይ ሓይሊ ጦር ሰራዊት ካብቲ ዝነበሮ ቁጽረ ብምውሳኽ ናይ ጸጥታ ክፍሊ ኣብ ከተማታት ብምዝርጋሕ ኩሉ ነገር ተዓጽዩ ካብኡ ክሳብ እዚ ቁሩብ ግዜ ብዙሕ ምስጢራት ስለ ዝተገልጸ ናይ ውሽጢ ዕዮ ኪዕጸ ከኣለ። ኣብ ግዳም ዝነበሩ ሓለፍቲ፤ ወተሃደራት ኣሎውና ሕዝቢ ዓረብ ተንስኡ ቋንቋና ዓረብ ኢዩ እናበሉ ገንዘብ ብምድላብ ብመዓልቲ ዝገለጸ ንግዶም ኣስፋሕፍሑ። እዚ ጌርም ከይእክል ከኣ ንዕዮ ሜዳ ከምዚ ጌርም ከፋፈለዎ። 1st division: ማሕመድ ዲናይ (ብንዓምራይ) ኣብ መታሕት ናይ ኢ. መ. ኣደም ጀነራል፤ 2nd division: ዑመር ኣዛዝ (ቦጁክ) ኣብ ከረን ናይ ኢ. ጊላውዲዎስ፤ 3rd division: ዑመር ቀይሕ ባሕሪ፤ 4th division: ዓብደልክሪም (ሳህታይ) ኣብ ኣክለጉዛይ ናይ ዑስማን ሳልሕ ሳበ ኣውራ 3rd division።

ልክዕ'ዩ ንሓደ ሃገር ክትከሰቦ ቦቲ ንዕኡ ዝመሰል ጌርካ ኢኻ መጀመርታ ማለት ቋንቋኡን ባህሉን ስለ ዝፈልጥ እትቀርቡ። ከምኡ ስለ ዝኾነ ኽእ እዚ ናይ ስራሕ ኣወሃህባ መደብ ን6 ወርሒ ጥራይ መደብዎ። እንተኾነ ክሳብ 1969 ብኡኡ መሰረት ቀጸለ። ማለት ኩሉ ዓሌት ብብወገኑ ተሰለፉ ይዓይ ነበረ። ሓንቲ ክፍሊ ኪትጠሚ ከላ እታ ሓንቲ ጽግብቲ ትረኽባ። ሓደ ክፍሊ ኪዋጋኦ ከሎ እቲ ሓደ ክፍሊ ኣማዕድዩ ይርኢ። ምንም ኣይተሓጋገዙን። ብርቱዕ ናይ ነንሓድሕድ ቅንኣትን ቂምን ኣብ መራሕትን ወትሃደራትን ሰረጸ። እዚ ኩሉ ከኣ ካብቶም Revolutionary Command ኣብ ከላል ልክዕ ካብ ነናቶም ወገን ቀይሞም ዝነበሩ ናይ ኣድልዎ ስራሕ ይገብሩ ስለ ዝነበሩ ዝተላዕሉ ነበረ።

ኣቋርጽ ኣበልና ኪንሓትት ሕራይ ኣብ ውሽጢ ኤርትራስ ዳርጋ መብዛሕትኡ ምንቅስቃስ ማእሰርቲ ብክርስቲያን ከም ዝፍጸም ዝነበረ ንቀበሎ። ኣብ ሜዳ ብሓይሊ ብረት ብ1961 ገድሊ ኪጀመር ከሎኻ ክርስቲያን ኣበይ ነበሩ? እንታይከ ገበሩ? ይገረምኩም ኣብቲ እዋን'ቲ ክርስቲያን (ሸቃጦ ዝነበሩ) ዝተኻፈሉ ነይሮም። ንግዚኡ ሓደ ሰረቐ ኣብ ገድሊ ኪካፈል ስለ ዘይተፈቐደሉ ብናይ ምስልምና ሰም ይጽዋዕ ነይሩ።

5th division ብስም መን ቆይማ? ብድሕሪኡ ዝነበረ መደብከ እንታይ ነበረ? 5ይ ክፍሊ ኣብ ሓማሴን ንክርስቲያን ተባሂላ ብመርሕነት ወልዳይ ካሕሳይ ተዋህበት። ምክትሉ ከኣ ሕሽል ዝተባህለ ወዲ ብለን ነበረ። ኣብ ካልእ ክፍልታት ኩሎም ሓላፍን ምክትልን ካብ ሓደ ወገን ነበሩ። ናይ 5ይ ክፍሊ ግን ዝተፈልየ ነበረ። እዚ ዚገበረ ከኣ ጊላውዲዎስ ናይ ውግእ ሓላፊ ስለ ዝኾነ ምእንቲ ጥቕሙ ኢሉ ን5ይ ክፍሊ ኪትኩኡዎም ሓሰብ ዘቐረበ። ዝገበሮ ከኣ እንታይ'ዩ እቲ ጥቕሙ ከምቲ ዝሰማዕኩምዎን እትፈልጥዎን ኣብ ልዕሊ እቶም ናይ ክርስቲያን ክፍሊ ቆይሙ ኢሎም ብዙሓት ተመሃሮን ሰራሕተኛታት ዝተሳተፉሉ ክፍሊ ናይ ክፋእ መደብ ብምግባር ንኣሕዋት ብምብስጫውን ገብን ክግብርዎም እም እቲ ቦታ ቦቲ ምክትሉ ወዲ ቡጁክ ኪትሓዝ ከመይሲ 5ይ ክፍሊ ክርስቲያንን ብሌንን መንሳዕን ከምኡ'ውን ኣስላም ብብዝሕ ስለ ዝነበሩ ናቲ ሰዓብቲ ከኣ ስለ ዝኾነ ጊላውዲዎስ ን2ይ ክፍሊ 5ይ ክፍሊ ኣላጊቡ ዓቢ ግዝኣት ንምፍጣር ነበረ እም ከምኡ ከኣ ኮነሉ። መንእስያት

ብድቁሶም ተሓርዱ። ገለ እናተታኾሱ አምለጡ። ገለ ከአ ሞቱ። ሒሸል 5ይ ክፍሊ ሓዛ። ብጠቅላላ ናይ ክርስትያን ኩብቲ ብኣሸሓት ናብ ከሰላ ወሲዶም ሸጡወን። ዓሰት፤ ሓረስቶት ብብዙሖ ተቐትሉ። ሕዝቢ ደምበላስ ብኮበሮን ዕልልታን ንገድሊ ዝቐበል፤ ገንዘብ ዚወፈ፤ አጓብዙ ብረት ዚግጠቹ አብ መወዳእታኡ ጀብሃ ናይ ገዛእ ርእሳ ባንዳ ሸፍታ ጸዕዳ ክዳን ከዲና ስለ ዝገፍፃቶም ኣንጻርነታ ብረት ግጠቹ። ብድሕረኡ ከእ ምስ ብረቶም ስለ ዘይቀበጹ መግቢ ይህቡ ነበሩ። ካብ ኩሉ ዘገርም ከእ ገንዘብ ብኣንስቶም እናለኣኹ ይውፍዩ ነበሩ። ጀብሃ ግን መራሕታ ስለዘቆጠዓዩ ወተሃደራት ኣብ ልዕሊ ሰላማዊ ሕዝቢ ገበን ከቢድ ግፍዒ ሃይለስላሴ ኮነ ጦር ሰራዊት ዘይፈጽም ብብዓይነቱ ተግባራት ተፈጸሙ። ብዙሓት ክርስትያን ንኤርትራ ጸሊእና ዘይኮነ ነቲ ኣካያይዳ ንዲቕም ስለሙ። ኪጽመሙኳ ዚግባእ ኣንተነበረ ኪሰልሙ ከሎዉ ንክርስትያን ጽቡቕ ብረት ኣይትሃብዎም ይብሃል ኣብ ገለ ቦታ ብትግርኛ ኪዛረቡ ይኽልከሉ። ምስ ከተማ ኪትራኹብ ኣይፈቀድን። መቐስ ኣብዚ ክትጽሕፎ ኣይክእልን ብሓጺሩ መትከልን ዕላማን ብፍጹም ስለዘይነበረ ናይ ፖለቲካ ብስለት ትምህርቲ ስለ ዘይተሃህብ መራሕቲ ኢና ዚብሉ ካብ ሜዳ ርሒቑም ብተሌፎን ብተሌግራም ንገድሊ ዩካይድም ስለ ዝነበሩ ኣቤት ኢልካ ንእትዛረቡ ፈጺሙ ስለዘይነበረ ኣብ ብርቱዕ ራዕድን ፍርሓትን ግዜ ሓለፈ።

ክቡራት ኣሕዋት ልቡኹም ኣይንደድ። እዚ ዝሓለፈ ኢዩ እሞ ሰዓቡኒ ጥራይ።

ብዙሓት ካብ ወገን ክርስትያን ስለ ዝሰለሙ ኣብ ኩሉ ክፍልታት ንጣር ንጣር ክርስትያን ፋሕ ኢልና ነበርና። ኣብቲ ግዜ'ቲ ብ1967 ኣብታ ኣብ ከሰላ ዝነበረት Revolutionary Command ሓጤና (ሰዉእ) ወልዳይ ግደ ኣብ መንጎ ብዙሓት ተቐርቂሩ ብድምጽ እናግመጽዎ ተበሳጭዩ ይነብር ነበረ። ኣብ 3ይ ክፍሊ ዚነበሩ ኣሕዋት ተመያይጦም ናብ ከሰላ ካልኣይ ኪኾና ንወልዳይ ሓሳብ ኣቐርቦም ምኽንያት ጌርና ተፈቓደለይ። ኣብ መርሕነት ዝነበሩ ኣብ ኤርትራ ክሎና መሳርሕተይ (ብገድሊ) ስለ ዝነበሩ መርመራ ጌይረ ተመስኪሩለይ ኣብ ቤት ጽሕፈት ኪጸንሕ ተመደበለይ። መሓሪ ደብሳይ ብኣዲስ ኣበባ ኣቢሉ ኣብ ከሰላ መጻ እሞ ካልኣይዩ ኮነ። ወልዳይ ናይ ብዙሕ ነገራት ስለ ዝፈልጥ ኩሉ ተጻወትና። ብሓደ ኮንና ከእ ካብቶም ኣብ ውሽጢ ኤርትራ እንኣምኖም ዝነበርና ብግዜ E. L. MOVEMENT ብግልጺ ተዘራረብና። ሓደ ኣኼባ ንግበር ኢልና ይግረምኩም ንሶም ኮነ ንሕና ነቲ ጌጋ ብሓባር ገለጽናዮ። ናይ ውሽጢ ኤርትራ መስርዕ ዝሕደሰሉን ሕግን ስነ ስርዓትን ኣገባብ ዝግበረሉ መደባት 7 መዓልቲ ብድሕሪ ምምያዮ ኩላትና ሰስራሕና ተኸፋፈልና። ኣነን መሓርን (ወልዳይ ኣብ ሰፍራኡ) ናብ 5ይ ክፍሊ ኮንና ንእስመራን ኣዲስ ኣበባን ክንከይድ ተባሂሉ ካልኦት ከእ ኣብ ካልእ ክፍሊ። እንተኾነ ዝገብርናዮ ሰራሕ ንሃገር ዝጠቅም ብምንባሩ ኣብ ኣእዛን መራሕቲ ምስ በጽሖ ጠፋእና ኢሎም ከም ዘይግበርን ከም ዚዳናንን ኣረ ነቲ ዘቐረብናዮ ጽሑፍ ከም ዘየሎ ገበርም እሞ ኣነን መሓርን ንሕዝቢ ኪንረክብ ንደሊ ኣሎና ኢልና ናብ ገዳርፍ፤ ሓለፋ፤ ከሰላ፤ መደኒ፤ ኣብ መወዳእታ ካርቱም ኣቶና። ኣብ ካርቱም ሰዉእ ናይ ማሕበር ተመሃሮ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ዝነበረ ጅግና ተጋዳሊ ኪዳነ ክፍሉ (ከበደ ተባሂሉ ዚጽዋዕ ዝነበረ) ሓጤና ተስፋይ ገብረስላሴ ኣብ Poland ዚርከብ ዘሎ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ዚነበረ ብሓደ ምስ ኪዳነ ኣብ ሓደ ቤት ትምህርቲ ናይ ሱዳን ተግባሮም ናብ ከተማኳ ከይመጹ ተኽለክሎም (ተግዘቡ እቲ ጭቆና ኣብ ሜዳ ጥራይ ኣይነበረን ኣብ ከተማ ከእ ነበረ) ኪጋደሉ ዚመጹ ተስፋ ቆርጾም መታን ኪሰልሙ ተበሳጭዮም ዚሓስብዎም እምነት ኣሕድሮም ዝተጸመሙ ኣሕዋት ጸንሑና። በዩን ሃብተ ኣብ ኣስመራ ዝምሃር ዝነበረ፤ ኣቶ ብርሃን ማና ናይ ሓደ ጭፍራ ሓለቻ ዝነበረ ኣብ 5ይ ክፍሊ ብሕማም ምኽንያት ኣብ ሜዳ ዝዓረፈ። ኢስያስ ኣፈወርቂ ካብ ቻይና ወተሃደራዊ ትምህርቲ ፈጺሙ ዝመጸ፤ ዓብዱ ያደታ ዝተባህለ ወተሃደራዊ ትምህርቲ ዝፈጸመ ተኣኻኽብና እሞ ኣብ ገድሊ ሓድሽ መልክዕ ኪንልውጥ ብድሕሪ ኣብ ውሽጥን ግዳምን ንዝተግብረ ጌጋታት ምእካብ ብሓደ ቃል ተሰማማዕና። መቐስ እቲ ካብ ኩሉ ዝኸፍኤ ኣብ ሜዳ ውትሃደር ንስኻን ብረትካን ጥራይ እምበር ሓሳብካ ምግለጽ ወይ ከእ መውቃስ ኣይፈቀድን ነበረ።

ከምኡ'ውን ኣብ ከተማ ሰሪሖም ዝናበሩ ሕዝቢ ጦርሓዊ ውጽኢቲ እናኸፈሉ ከሎዉ ኣብ ክንዲ ባዕሎም ብነጻ ኮይናም ብደሞክራሲያዊ መንገዲ ሓሳባኦም ዚገልጹ ንዝሓተትዎ ከእ መልሲ ዝረኽቡ እቶም ንዓኣቶም ዚመርሖ ሽማግሌታት ብመራሕቲ ጀብሃ ስለ ዝምረጹ ንድልዮት ሕዝቢ ኣብ ግብረ ከዩውዓሉ ብምትላል ስለ ዝጸጸውዎም ካብ ናይ ወተሃደራዊ ወሬታት ኣዝዮም ርሒቑት ነበሩ። ኣብ ውሽጢ ዝግበር ክፍላታት ምንም ብግልጽ ዘብርሃሎም ኣይረኽቡን። ነዚ ኩሉ ተግዚብና ማለት እምነት ኣብ

ሕዝቢ ጌርና በመጀመርታ ነቶም መራሕቲ ኢና ዝብሉ **አኪብና** ንመጀመርታ ግዜ ኣብ ታሪኽ ናይ ጀብሃ ሕቶ ብድፍረት ኣቕረብና። ትርር ስለ ዝበልና ከኣ ስራሕ ሓቢርና ነጻርዮ ኢሎም ተላመኑና። እንተኾነ መሊሶም ደኣ ጠለሙ ማለት ኣብ መንግስቲ ሱዳን ንወተሃደራት ብላዕ ሂሶም ከእስሩና እም ከጠርዙና ናብ ኢትዮጵያ ፈተኑ። እምላኽ ቃሊዕዋም ተናገሩና። ብድሕሪኡ ካብ ሜዳ ገፃና ዜቅትሉ ሰባት ሰደዱ። እዚ'ውን ተጋለጸ። ኣውራ ክጸግመና ዝኸለል ገንዘብ ነበረ። ኣሓትና ደቂ ኣንስትዮ ስለ ዘይሓመቓ ግን ካብኣትን እናተፃንገልና ንወረቓቕቲ ዚኸውን ሓገዝ እናተዋህበና ኣብ ካርቱም ካብ ኩሉ ወገናት ብሓፈሻ እስላም ይኹኑ ክርስትያን እናኣከብና **እቲ** ናይ ሓቂ ክፋእን ገበንን ናይ ጀብሃን መራሕታን ብምግላጽ ሽማግሌታት ባዕሎም ኪመርጹን **ንወተሃደራት** ከኣ ባዕሎም ገንዘብ ኣዋጺኦም ከመሓደሩን ክቆጻጸሩን ምሉእ መሰል ኪወሃሶም ዚከእለሉ ትምህርቲ ብምሃብ ብዙሓት ደገፍቲ ስለዝረኽቡና እቲ ተፈላልዩ ዝነበረ ዓሌታት ኣስመርናዮ (**ኣብ ማእከል ሱዳን ዝነበረ**)። ሓድሽ መሰረዕ ገበርና። ንሕዝቢ ነቲ ተፈላልዩ ዘሎ ክፍልታት ዚሓብረሉ፤ ክፈሊ መርሕነት ኣብ ክንዲ ኣብ ከሰላ ኣብ ሜዳ ብወተሃደራት ተትኪኡ ኪዋፈር፤ ብዘይ ግቡእ ፍርዲ ሰብ ክይቅተል፤ ክይህገር፤ ላዕላዊባ ዓይቶ ብድልዩት ሕዝቢ ኪዋፈሩ፤ ኣብ ወጻኢ ሃገር ብሃይማኖት ወይ ከኣ ኣዕራብ ኢና ብምባል ወዕል ክይገብሩ፤ ፍጹም ምቁጻጻር ኪግበረሎም፤ ኤረ ካብ መዝነቶም ኪወርዱ ብማለት ንመጀመርታ ግዜ ቅዳሔ ኪሰደልኩም እየ ንሕዝቢ ኣረድእና ብጽሑፍ ብትግርኛ፤ ዓረብ፤ እንግሊዝ ናብ ኤምባሲታት ናይ ወጻኢ ሃገር Parties ናብ ኩሎም ሕዝቢ ኢርትራ፡ ወተሃደራትን ብኣፍ ሕዝቢ ጌርና ኣወጅና። ሕዝቢ ተለጉሙ ዝነበረ ዓው ኢሉ ተዛረበ። ኣብ ውሽጢ ልቦም ተሓቢኡ ዝነበረ ኣንፈስዎ እም ነቶም መራሕቲ ኢና ዝብሉ ተበለጸቲ ነጻፍዎም ኤረ ኣጥመይዎም። እዚ ኣብ ከተማ ምስ ተፈጸመ ማለት ኣብ ሱዳን፤ ካይር፤ ኤውሮፓ ኣብ ወተሃደራት ካባና ልኡኻት ብምስዳድ ነቲ ብራዕዲ ተዋሒጡ ዝነበረ ወትሃደር ልክዕ ከምቲ ናይ ሕዝቢ ዓው ኢሉ ኪዛረብ መንገዲ ተፈትሓሉ እም ካልእ ይትረፍ ነቲ ዓብደልክሪም (ሳህ) ናይ 3ይ ክፍሊ ዝነበረ ሰርቂ ኩብቲ፤ ቅትለት ንሶት ዝፍጽም ዝነበረ ካብ ተጋደልቲ ባንዳ ብምግባር ኣሲርም ብረቲ ገፊፍም ካብ መራሒ ክፍሊ ጠሪዞም ከሰላ ኣእተውዎ። ብሓደ ድምጺ ከኣ ኪተሓዋወሱ ከምኡ ከኣ መሪሕነት ኣብ ሜዳ ኪገብሩ ምስቲ ሕዝቢ ልኡኻት ብምስዳድ ተመያየጡ። በዚ ከኣ ቅዳሔ ኪንልእክልኩም ኢና። ናይ ወተሃደራት ኣኼባ ንምግባር ተኣወጀ። ኣብኡ ከኣ 3ይ፤ 4ይ፤ 5ይ ክፍሊ ከምኡ'ውን ሓይሊ ረድኤት፤ ክፍሊ ታዕልም ተረኽባ። 1ይ ክፍሊ (ናይ በንዓምር) 2ይ ክፍሊ ብለንን በጅኩን ከኣ ከይመጹ ተረፉ። እዚ ዝገብሩ ከኣ ኢድርስ መሓመድ ኣደም፤ ኢድርስ ጊላውደምስ ሰለ ከይሕወሱ ዝኣዘዝዎም ነበረ። በዚ ምኽንያትዚ ኣብቲ መዓልቲ ቆጸራ 2ይ ክፍሊ ምኽንያት ኪኾኖም ኣብ ኣኼባ መታን ከይርከቡ ውግእ ኣኼባና ክሳዕ እንወድእ ኣይንግበር ኢሎምዎም ከብቅዑ ብፀመር እዛዝ ተመርሖም ኣብ ሓልሓል ምስጢሩ ዝተፈልጠ ወራር ገበሩ። መንግስቲ ኢትዮጵያ ኣድብያ ጸኒሓ ካብ 100 ዘይውሕዱ ተራእዩ ዘይፈልጥ ቅትለት ኣብ ልዕሊ ንጹሃት ወትሃደራትና ፈጽመት። ንርእሱ መራሒ 2ይ ክፍሊ ፀመር እዛዝ ሞተ።

እተን ዝተረፉ ክፍልታት ሓብረን ናይ ሓባር መራሕን ኣብ ሜዳ ጌይረን ተሓዋወሳ። 1ይን 2ይን ክፍሊ ከኣ ኣማዕድዮን ይርእያ ነበራ። ላዕለዊባ ዓይቶ ኣብ ክልተ ተኸፊሉ ተመሃሮ፤ ሕዝቢ ከምኡ ኩሉ ነናብ ዓሌቲ ተጸግዒ። ዝሓበራ ክፍልታት ንኢትዮጵያ ኣፍርሓለ። ሓደ ስለ ዝኾና ከኣ ኣሰታት 7 ነፈርቲ ናይ ጸሓኢ ኣውደቓ። ኢትዮጵያ ኩሉ ሓይላ ኣውጺኣ ገለ ኣይተዓወተትን። ስምረት ንርእሱ ሓይሊ ስለ ዝኾነ ነዚ ብምርኣይ ብዙሓት ተመሃሮ፤ ሓረስቶት ኣብ ገድሊ ተኸፊሉ። ካብ ፓሊስ፤ ኮማንዶስ እውን ገለ ቁሩባት ሰባት መጹ። መብርሂ፤ ኮማንዶስ ብምሉኣቶም ምተሓወሱ ነይሮም ዝሓተቲ እውን ኣይተሳኢን እቶም ጸዮቕቲ ግን ብሕልፊ ንኮማንዶስ ክርስትያን ጥራይ ስለ ዝግምትዎም ቁጽርና ከይበዘሕን ከይብርትዕን እናተቓወሙ በቲ ሕማቕ ኣካያይዳኦም ተሰፋ ኣቑረጽዎም። እዚ ክልተ ሓይሊ ተመቓቑሉ እናኸደ ከሎ በዓል ጊላውደምስ ብዘሕ ናይ ክፋእ መደባት ይሕንጽኡ ነበሩ። እዚ ከኣ ጊላውደምስ ኮነ ኢሉ ካብ ካይሮ ናብ ሜዳ ኣትዩ ገይርዎ ዘይፈልጥ ምስቶም ወገኑ ተመያይጡ እንሆ 1ይን 2ይን ክፍሊ ነታ ናይ ስምረት ክፍሊ ኣኼባ ምሳኺ ክንገብር ኣብ ኣዶብሓ ወሲንና ኣሎና ዝብል ዕድመ ብዘቕረቡ ደቂ ገርሂ ልባ እንቋዕ ኣብ ልቦም ተመልሱ **እሕዋትና** ደጊም ምሉእ ስምረት ምስ ዝኸውን ኩሉ ኪቀልል እዩ ዚብል ሓሳብ ሓዲሩና ኩላትና ካብቲ ዝነበርናዮ ቦታ ኣብ ጥቓ ዶብ ሱዳን 8000 ቅርሺ ዝወድኤ ጉባኤ ብምግባር ኣብኡ እንተተነብሩ ናይ ቅንዕና እንተዝኸውን ብፍልም እውን ይውስድ ነይሩ እዩ ካብ 160 ዘይውሕዱ **Cadres** መራሕቲ ክፍልን ጭፍራን ፖለቲካዊያን ወተሃደራትን (ብቃል ክትገልጽ ኢዩ ጽቡቕ ነይሩ) ዝኾነ ኾይኑ ብሓደ ነቲ ፈላልይዎም ዝነበረ ምልክት

በብዓይነቱ ሕብረ ዝነበር አብ መንኮሮም ተለጢፉ ዝነበረ ጨርቂ ደርብዮም ረገጽዎ፤ ተሓዋዊሶም ኮፍ ኣሎም ብዘይ ባእስን ዕግርግርን ኣረ ብርቱዕ ቂምን በቐልን ዝነበርም ደሓ ኪመሳገኑ ረኢናን ሰሚዕናን።

አብቲ ግዜ'ቲ ጸላኢ ተዘከረ። እዚ ኩሉ ግዜ ከመይ ጌርና ነንሓድሕድና ከም እንተናኾል ንሰርሕ ነርና ሽዑኡ ግን ንጸላኢ ከመይ ከም እነጥቅዖ ተመያየጥና። ቅዳሕ ናይቲ ጸብጻብ ኪልእከልኩም እዩ። ይኹን'ምበር ብ38 ኣባላት ዝቐመ ግዜያዊ መሪሕነት ኣቑምና (ይገረምኩም ብኽቱር እምነት፤ ናይ ሃይማኖት ሰባት ከምዘይኮናን ዘረድኡኩም ካብ 38 ኣባላት 2 ክርስትያን 3ይ ከእሓድ ካብ ክርስትያን ብለን ጥራይ ኪምረኡ ከሎ። ፍርቂ ፍርቂ ወይ ከእ ምሉእ መስል'ውን ኣይበልናን) Preparatory Committee ካብ ወትሃደራት ከምኡ'ውን ካብ ከተማ ክነቐውም ተመደበ። FACT FINDING ኮሚቴ ቆመት። ሃገራዊ ጉባኤ ካብ ሽዑ ብድሕሪ 1 ዓመት ኪቐውም ተሰማማዕና። ወተሃደራት ከእ ብብሓደ ኩሎም ተሓነፊጾም ኪወሃሃዱ ተባህሉ። ወ. ዘ. ተ.....። አብ ሰራሕ ኣቶና ድሓን ከእ ተጀመረ። ብድሕሪ 3 ወርሒ እቲ ጊላውዲዎስ ኣትዩ ዝሓንጸጸ ተጋህደ ንሱ ከእ ከምዚ ነበረ።

38 ክፍሊ መሪሕነት አብ ሜዳ ዝተመርኡ ንወትሃደራት ከተሓናፍኦ ኪጀምሩ ከለዉ መብዛሕትኦም ካባቶም ኣባላት በንዓምር፤ ብጃክ፤ ቢለን፤ ሳህ ብብዝሂ ተመሪጸም ስለ ዝነበሩ ንሓቶም ውሽጣዊ ስምምዒ ብምግባር ካብ ዓሌቶም ዝተፈላለዩ ወተሃደራት ናይ ክፍሊ ጸጥታ ኢሎም ብምፍላይ ዝበለጸ ብረታት ብምዕጣቕ ከበላሸዉ ምስ ጀመሩ ገለ ካብ ኣባላት ነዚ ካብ ሕጊ ዝወጸ ተግባር ምስ ተቐውሙ ብእኣቶም ጌይርም ናይ ምፍራስ ዕዮን ምፍንታት ካብቲ ብዓቢ ተሰፋ ኣንብርናሉ ዝነበርና ናይ ጉባኤ ዓንቀጻትን ኪገብሩ ተራእዩ። ን6 ኣካላት ናይ ክፍሊ መሪሕነት ሓቂ ስለ ዝሓተቱ ካብ ደቂ ቀይሕ ባሕሪ ፈልዮም ኣሰርዖም። እቶም ክልተ ክርስትያን ከምልጡ ከኣሉ። አብ ሜዳ ንወትሃደራት ካብ ኣሰመራን ኣዲስ ኣበባን ከይቅበሉ ኣጋይሽ ትእዛዝ ኣመሓላልፍሎም። እዚ ዚገበሩ ኣይጠፋኩምን። ንቡዙሓት ከእ ዓው ኣሎም ዝተዛረቡ ብሕልፊ ክርስትያን ብዘይንሕስዮ ቀተሉ። ዘይተፈልጠ ቁጽሩ ዝጠፍኡ መንእሰያት ብዙሕ ኣሎ? አብ ሜዳ አብ ሕዝቢ ካብ ቅድም ዝገደደ መግፋዕቲ፤ ሰርቂ ከብቲ፤ ቀጸሉ። አብ ከተማ ሱዳን ከእ ንብዙሓት ንሞት ፈረዱና። ሰብ ግደ ኮይኖም ከእ ብሓደ ኔርና ካብ ቅድሚ ዓይንና ንመራሕትና ጀጋኑ ተጋደልቲ ሰማእታት ኣሕዋት ወልዳይን ኪዳነን ቀተሉ። ሰብ ጨወዩ። ፊንፊን በሉ። ንሕና'ውን ዓጠቕና። ኪዕወቱልና ካእ ኣይከኣሉን። አብ ሜዳ ኩሉ ፋሕ በለ። ኢሰያስን ኣብርሃንን አብ ወገን ዓላ እምለጡ። ገለ ወተሃደራት ሒዞም ከእ ብጸገም ንግዜ ኣሕልፍዮ። ኢዶም ንጸላኢ (ኢትዮጵያ) አብ ክንዲ ምሃብ ከእ ብሓቦን ተስፋን ተጸጊሞም ጸንዑ። ደቂ ቀይሕ ባሕሪ ኩሎም ፋሕ በሉ። አብ ሜዳ እቶም ጸዮቲ ጎይቶት ኮነ። እዚ አብ ሕዝቢ ተስምዒ ሕዝቢ ከእ ተስፋኡ ተበትኸ። እንደገና ከእ እቲ ሓቢሩ ዝነበረ ፈትሊ ተበትኸ። አብ ኩሉ ወገን ተመቓቐለ። አብ ሱዳን ካብ ኩሉ ወገናት ፋሕ ኢሎም ዝተኣከቡ ወተሃደራት ብምእካብ ነቶም አብ ውሽጢ ሜዳ ተጸጊሞም ዘሎውን መዕቕቢ ስኢኖም ካብ ቅድዳ ሃዲሞም ዘዕለብጡ ወተሃደራት ንምርዳእን ንበዓል ኢሰያስ ምርካብን ብሓጺሩ "ንምድሓን" ካብኡ ተረፈ ነቶም ጸዮቲ ምልጋሰ ብዝብል ዓላማ ዓቢ መደብ ተገብረ።

ንሱ ከእ ብሱዳን ምእታው ኩሉ እቲ ሓይሎም ኣብኡ ስለ ዝገበሩ ብዘይ ብረት ምእታው ሽግር ኮነ እሞ እቲ ዝሓሸ ካብ ሱዳን ብኣየር ናብ ዓደን ካብኡ ብባሕሪ ናብ ደንካልያ ምእታው ተባሂሉ ኣሰታት 300 ወተሃደራት አብ ዓደን ጉባኤ ብምግባር ቀጸልና አብ መሬት ደንከል "ሱዳክዒላ" አብ ዝተባህለ ቦታ ክፍሊ መሪሕነት ግዜያዊ ብምቕም (እዚ'ውን እቲ ጽሑፍ ከነመሓላልፈልኩም ተስፋ ኣሎኒ ብዙሕ ኮፒ ንግዚኡ ስለ ዘዩል) ፕሮግራም ኣውጸእና። እንተኾነ አብ ደንከል ዘይሓሰብናዮ ጸንሓና። ቀዳማይ ላዩሩ ሰሃራ ኢዩ። ማይ ኣይርከብን። ቀለብ ፈጸመ ዩለን። እመኑኒ ገመል፤ ኣድጊ በረኻ ኣረ ደም ኣንቁጽካ ይብላዕ ነይሩ። እዚ ዝኾነ ኽእ MERCINERIES (ነጭ ለባሽ) ሰብ ብረት ደቂ ደንከል ካብ ጦር ሰራዊት ስለ ዝገደዱና እቲ ዘምጸእናዮ ቀለብ ከእ ኩሉ ስለ ዘጥፍኡልና ነበረ። ጸላኢ ብነፋሪት ደብደበና። ብዙሓት ካብ ወተሃደራት ብሕማም ተበላሸዉ። ሓይልና ደኽመ እሞ ተደናጎና። አብ መንጉኡ ከእ ዘይምስምማዕ ተረኽበ። እዚ ከእ ንቐጽል ዝብል ማለት ኣብቲ ጸዮቲ ዘለውዎ ቦታ በጺሕካ ምሟት ይሓይሽ ዝብሉን ዩለን ደልዲልና ንስጉም ዝብሉን ናይ ሓሳብ ምፍልላይ ሰሪጹ ሓይልና ተመቓቐለ። ተጎዳእና ከእ። እዚ ከእ መሬት ደንከል ስለ ጸንኩር ዝኾነ ነበረ። አብ መወዳእታ እቲ ሓይሊ ብክልተ ወገን ከደ። ገለ ብባሕሪ ናብ ወገን ባጽዕ ገለ ከእ ናብ ሱዳን ብባሕሪ። ካብኡ አብ ጥቓ

እታ ቅድዳ ዘሎዉ ብምምራሕ ኮሎም ብሰላም በጽሑፍ እንሆ እዛ ኣብ ሰዱሓዓላ ዝቐመት "ሕዝባዊ ሓይልታት ሰራዊት ምውጻእ ሓርነት ኤርትራ" ብክልተ ወገን ኣብ ሜዳ ተሰሊፋ ብዙሕ ተላምራታት ፈጸመት። እሱራት ተፈትሑ። ብዙሓት ብዘይድልዮቶም ኣብ ቅድዳ ተጸጊዖም ዝነበሩ ከኣ ተዓቕቡ። ቅድዳ ኣብ ነንሕድሕዶም ተቐያየው ተበታተኑ ከኣ። በንዓምር ንበይኖም ተፈልዩ። ገለ ካብ ሳሆ (ዝበዝሑ) ቢለን፤ ብጂክ ኣብ ሓደ ኮኔ። ሕዝባዊ ሓይልታት ሳሕል ማርያ፤ ቀይሕ ባሕሪ፤ ገለ ካብ ሳሆ፤ ክርስቲያን፤ ጀበርቲ ደናክል ዘሎው ኢያ። ሕጂውን ኣብ መወዳእታ በንዓምር ብምሉኣቶም ተኻፈልቲ ኮይኖም ይርከቡ ኣሎው።

በዓል ኢስያስ ምስ ኣሕዋቶም ተራኽቡ። ብረት ኮሎም ዓጠቑ። ሕዝቢ ከኣ ድጋፍኦም ኮነ። እቶም ገብርቲ እከይ ከኣ ንሰብ ከታልሉ Preparatory ኮሚቴ ንሕፋይ ተድላ ፕረሲደንቲ ብምግባር ካብ ወገኖም ጥራይ ሰብ ብምምራጽ ጉባኤ ምናልባት ኢንተተገብረ "ወዱ ሌባ ኣቡኡ ዳኛ" ዝተለምደ ጸወታኦም ከጸወቱ እንሆ እዋጅ ይእውጁ ኣሎው። ዝተቐበሎም ሓደ'ኳ የልቦን። እነ ንገዛእ ርእሰይ ኣብ ጉባኤ ኣደብሓ ሓደ ኣባል ናይ Preparatory ኮምቴ ተመሪጸ ነይረ። ሓደ እነ ካብ ክርስቲያን። ሕጂውን እዞም ቀጠፍቲ ዕደመ ገበሩለይ። እንተኾነ ኮሎ ንቅንዕና ሰለ ዘይኮነ ኣይተቐበልክዎን። ሕዝባዊ ሓይልታት ሰራዊት ብወገና ኮምቴ ከተቐውም ሓሳብ ኣሎዎ። ሰለዚ መወዳእታኡ ንርእዮ። ሓቢሮም ብቅንዕና ዚማኸርሉ ግዜ እንተመጸ እቲ ግዜ'ቲ Preparatory ኮሚቴ ካብ ኮሎ ወገን እንተቐመት መን ይፈልጥ ይግበር ይኸውን እንተኾነ እነ ዝፈልጦ ጌና ጽሬት ልቢ የልቦን። ሀርፋን ሰልጣን ዘሎዎም ከኣ ኣይተሳእኑን። ሰለ ዝኾነሰ ከምኡ ከኣ ቅድሚ ሕጂ ጉባኤ ዓንሰባ፤ ዓረዳይብ፤ ኣደብሓ፤ ሱዳሓዓላ፤ ዑበል፤ ዓወተ ብዝብል ሰም ምቕያር ኣምበር ናይ ዓላማ ምቕያር ብቅንዕና ዘየተገብረሉ ኣኼባታት ሰለ ዝተፈጸመ ሕጂውን ቅድሚ ግባኤ ብሕልፈ ናይ ወተሃደራት ኣብ ሜዳ ዘሎ ምውሃድ እንተዘይተፈጠሩ መወዳእታኡ ኣብ ካልእ ከየድህብ ዘፍርሕ እዩ። ሃገራዊ ጉባኤ ኪትብሎ ቀሊል ኢዩ ግን እዚ ጉባኤ'ዚ ንወግዒ ወይ ከኣ ንምትላል ኪኸውን ሰለ ዘይግባእ ብጉዮ ጉዮ ዝፍጸም ኣይኮነንን። መጽናዕቲ ዘድልዮ እዩ። ኣውራ ከኣ ናትና ወገን ቅድሚ ሕጂ ኣብ ዝኾነ ጉባኤ ቁጽርና ብሒደት ንካፈል ብዘይ መሰልን ግቡእን ንወጽእ ነበርና። በዚ ከኣ ኣይተኻታተልናን ሎሚ ግን ሃይማኖታዊን ወገናዊያን ኮንና ዘይኮነ ዝኣክል ትምህርቲ ካብ ምጽማም ሰለ ዝወሰድና ይብለኩም ኣሎኹ ሓይልና ኣብ ምትእኻኻብና ይኹን። ንሃገራዊ ጉባኤ ብስምረት ንሰለፍ። ኣብ ሜዳ ዘለው ወገንና ሓቢሮም እዮም። ኣብ ግዳም ዘሎ ፖለቲከኛታት፤ ተመሃሮ ግን ኣይመስለንን እሞ መንገዲ ሃለው በልሉ። ግዴኹም ተጻወቱ። ደጊም ይብለኩም ኣሎኹ ኣብ ኮሎ ሰፍራ ኪወሃበና ኪንቆጻጸር ይግብኣና። ዝሓበሩ ኣፍትልቲ ኣንበሳ ይኣስራ እዮም ጸላእቲ ኤርትራ ንዝኾኑ ከነጥፍእ በጃ ሕዝብና ኪንሓልፍ ብመጀመርታ ኪንሓብር የድልየና። ካብ ፖለቲከኛታት ኣብ ኮይኖም ዚመርሑና ዘሎው መራሒ እቶ ወል ወል እዮም። ብሓቂ ነቕሖም ከኣ ይማግቱ ኣለው። ሰለዚ ካብዚ ንሳዕሊ ምጽሓፍ ሰለ ሓሳብ ዝተጋጨውኒ ኣይክኣልኩን እሞ ድሕሪ ቁሩብ ጊዜ ብዕለት 15-6-1971 ኣብ ሜዳ ኣኼባ ናይ ሕዝባዊ ሓይልታት ሰለ ዘሎ ኣውህሊለ ኣጽኒዒ ዚህበኩም ቀጻሊ ሓሳብ ኣሎም ንግዚኡ በዚ ይጻጹ።

ኣጽሓሕፋይ ሰለ ብንደት ዝጸሕፎ ኪርድኣኩም ይትሰፎ። ናይ ፖለቲካ ሰብ ኣይኮንኩን። ናይ ሓይሊ ሰብ ሰለ ዝኾንኩ ኣዘራርባይ ኪርድኣኩም ይምነ። ኣብ መወዳእታ ከኣ ቅንዕና እዩ ከምዚ'ሉ ዘጸሕፈኒ ዘሎ'በር ንነብሰይ ወይ ከኣ ንብጽተይ ክንእዲ ኢለ ኣይኮንኩን። ኮሎ ከኣ ካብ መጀመርታ ኪትጅምር ከሎኻ ኢዩ ጽቡቕ። ካብ ሕጂ ናይ ዕለት ወረ ኪንጸሓሓፍ ኢና። ቀጻሊ ሓሳባት ከኣ ኪገልጽልኩም እዩ።

ተጋዳሊ
ትኩእ ይሕደጎ